

MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI
DEPARTAMENT WYCHOWANIA I EDUKACJI WŁĄCZAJĄCEJ

Warszawa, 08 stycznia 2021 r.

DWKI-WPB.053.12.2020.ARB

Sz. P.

adres e-mail:

Szanowna Pani,

odpowiadając na pismo w sprawie organizacji nauki zdalnej, uprzejmie wyjaśniam.

W obecnym stanie prawnym szkoły korzystają z dużego zakresu autonomii. W działalności szkoły może ingerować organ prowadzący szkołę, a w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej również organ sprawujący nadzór pedagogiczny (tj. właściwy kurator oświaty), w zakresie i na zasadach określonych w ustawie (*Prawo oświatowe*¹).

Aktualnie, w wyniku utrzymującego się wysokiego poziomu zachorowalności w społeczeństwie, wprowadzone zostały dodatkowe obostrzenia i ograniczenia także w obszarze edukacji.

Dyrektor szkoły kieruje działalnością szkoły i sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki ich harmonijnego rozwoju psychofizycznego.

W czasie ograniczenia funkcjonowania szkół związanego z zagrożeniem epidemiologicznym nauka realizowana jest na odległość. Za jej organizację odpowiada dyrektor szkoły.

Należy podkreślić, że wprowadzone we wrześniu przez Ministerstwo Edukacji Narodowej rozwiązania nie wskazywały jedynie na zdalne nauczanie z wykorzystaniem wyłącznie środków komunikacji elektronicznej, lecz obejmowały także inne możliwe działania mieszczące się w ramach kształcenia na odległość, jak np. dostarczenie uczniom, którzy nie dysponują odpowiednimi narzędziami do nauki zdalnej, tradycyjnych materiałów edukacyjnych i pomocy dydaktycznych, czy też polecanie programów edukacyjnych emitowanych przez telewizję.

---

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378).

MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI

DEPARTAMENT WYCHOWANIA I EDUKACJI WŁĄCZAJĄCEJ

ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa, tel. +48 22 34 74 228, Sekretariat.DWEW@men.gov.pl,
www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka

W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19², w §2 wskazane zostały różnorodne narzędzia, z których mogą korzystać nauczyciele w pracy z uczniami.

W okresie ograniczenia funkcjonowania jednostki systemu oświaty dyrektor szkoły lub placówki odpowiada za jej organizację, w tym realizację zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zajęć, w szczególności:

- 1) ustala, czy uczniowie i nauczyciele mają dostęp do infrastruktury informatycznej, oprogramowania i internetu umożliwiających interakcję między uczniami a nauczycielami prowadzącymi zajęcia;
- 2) ustala, we współpracy z nauczycielami, technologie informacyjno-komunikacyjne wykorzystywane przez nauczycieli do realizacji zajęć;
- 4) ustala, we współpracy z nauczycielami, źródła i materiały niezbędne do realizacji zajęć, z których uczniowie mogą korzystać

Powyższe zadania dyrektora pozwalają na rzetelne określenie i wybór metod stosowanych podczas nauki na odległość.

Dodatkowo, dyrektor zobowiązany jest do określenia zasad bezpiecznego uczestnictwa w zajęciach w odniesieniu do ustalonych technologii informacyjno-komunikacyjnych wykorzystywanych przez nauczycieli do realizacji zajęć. W tym zakresie należy ogólnie wytyczne dotyczące higieny pracy podczas nauki zdalnej, które zostały wskazane w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej³.

Dyrektor musi również ustalić z nauczycielami tygodniowy zakres materiału dla poszczególnych klas, uwzględniając:

- a) równomierne obciążenie uczniów w poszczególnych dniach tygodnia,
- b) zróżnicowanie zajęć w każdym dniu,
- c) możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia,
- d) łączenie przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia,
- e) ograniczenia wynikające ze specyfiki zajęć,
- f) konieczność zapewnienia bezpieczeństwa wynikającego ze specyfiki realizowanych zajęć.

Ponadto, godzina lekcyjna zajęć edukacyjnych prowadzonych przez nauczyciela z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu

---

² Dz.U. z 2020 r. poz. 493 z późn. zm.

³ Rozporządzenie z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 493, z późn.zm.).

MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI

DEPARTAMENT WYCHOWANIA I EDUKACJI WŁĄCZAJĄCEJ

ul. Wspólna 1/3, 00-529 Warszawa, tel. +48 22 34 74 228, Sekretariat.DWEW@men.gov.pl,
www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka

realizacji tych zajęć trwa 45 minut. W uzasadnionych przypadkach dyrektor jednostki systemu oświaty może dopuścić prowadzenie tych zajęć w czasie nie krótszym niż 30 minut i nie dłuższym niż 60 minut⁴.

Należy mieć również na względzie, że art. 110 ust. 4 ustawy *Prawo oświatowe* wprost zobowiązuje dyrektora szkoły do uwzględnienia zasad ochrony zdrowia i higieny pracy przy ustalaniu tygodniowego rozkładu zajęć określającego organizację zajęć edukacyjnych.

Plan zajęć także w edukacji na odległość poza powyższymi zasadami powinien również uwzględniać przerwy w zajęciach by zapewniać higieniczne ich warunki. Zgodnie z § 14 rozporządzenia⁵ dyrektor, po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego:

- 1) ustala długość przerw międzylekcyjnych;
- 2) organizuje przerwy w sposób umożliwiający uczniom spożycie posiłków.

Zgodnie z art. 155 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe*⁶ W celu zapewnienia dziecku odpowiedniej opieki, odżywiania oraz metod opiekuńczo-wychowawczych rodzic dziecka przekazuje dyrektorowi szkoły lub placówki uznane przez niego za istotne dane o stanie zdrowia, stosowanej diecie i rozwoju psychofizycznym dziecka. Dyrektor mając wiedzę o problemach zdrowotnych dzieci powinien dostosować organizację pracy uczniów np. z dysfunkcjami narządu wzroku do ich możliwości pracy przed monitorami komputerowymi. Ponadto, każde dziecko mieszkające w Polsce i mające polskie obywatelstwo ma status świadczeniobiorcy, zatem ma prawo korzystania ze świadczeń nie tylko w przypadkach zagrożenia życia i zdrowia, lecz również np. wpisu na listę podopiecznych lekarza, pielęgniarki czy położnej podstawowej opieki zdrowotnej.

Dodatkowo, nauczyciele powinni organizować pracę z uczniami, informując ich o trybie pracy, w tym szczególnie o formach i częstotliwości kontaktu, zakresie zadań, materiałach, terminie i formach indywidualnych konsultacji, terminach i formach oddawania prac oraz zasadach oceniania.

Przestrzeganie tych zasad przez dyrektorów szkół, odpowiedzialnych za opracowanie tygodniowych planów zajęć jest egzekwowane zarówno przez pracowników służb sanitarno-epidemiologicznych kontrolujących szkoły, jak i wizytatorów sprawujących nadzór pedagogiczny nad szkołami w imieniu kuratora oświaty.

Należy podkreślić, że szkoła w realizacji zadań współpracuje z rodzicami, którzy swoich przedstawicieli mają również w radzie rodziców.

---

⁴ § 1a rozporządzenia w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).

⁶ Dz. U. z 2020 r., poz. 910, z późn. zm.

Zgodnie z art. 83 i art. 84 ustawy Prawo oświatowe – rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły, organu prowadzącego szkołę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły lub placówki.

Korzystając z tych uprawnień rada rodziców może zatem wystąpić z wnioskiem o zmianę planu dydaktyczno-wychowawczego.

Wszystkie wymienione powyżej mechanizmy mają na celu zapewnienie higienicznych warunków nauki zdalnej i zapobieżenie przeciążeniu uczniów obowiązkami szkolnymi oraz obecną ich formą.

W przypadku, gdy nadal istnieją wątpliwości w zakresie realizacji powyższych obowiązków korespondencję dotyczącą nieprawidłowości w organizacji planu dydaktyczno-wychowawczego, zgodnie z kompetencjami, można skierować do właściwego kuratorium oświaty. Nadzór pedagogiczny nad szkołami i placówkami systemu oświaty sprawuje właściwy miejscowo kurator oświaty⁷.

Z poważaniem

Marzenna Habib
Zastępca Dyrektora
/ – podpisany cyfrowo/

---

⁷ Art. 51 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 55 i 56 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.